

Bozó Péter:

Műfaji hagyomány és politikai kisajátítás

Vincze Ottó *Boci-boci tarka* című operettjében (1953)¹

Közelmúltban publikált munkáiban Heltai Gyöngyi színháztörténész kényszerű kulturális transzfer termékeként értelmezte az 1950-es évtized magyar operettjét. Hobsbawm „rég” és „kitalált hagyomány” terminusait használta annak leírására, hogyan próbálta átalakítani, illetve kisajátítani a sztálinista kultúrpolitika a szórakoztató zenés színházi hagyományokat a hidegháborús évek Magyarországon az uralkodó szovjet szocialista realista esztétika jegyében. Előadásomban azt vizsgálom, mit tekinthetünk „rég” illetve „kitalált hagyománynak” Vincze Ottó 1953 júliusában bemutatott, *Boci-boci tarka* című operettjének zenéjében. A darab nyilvánvalóan fontos volt a korabeli kultúrpolitikusok számára. Jelentőségéről árulkodik, hogy nem csak a Fővárosi Operettszínházban, hanem a Második Magyar Zenei Hét keretében, vagyis a kortárs magyar műzene hivatalos fórumán is bemutatták és méltatták; a zeneszerzőt, Vincze Ottót (1906–1984) Erkel-díjjal tüntették ki; továbbá a művet a Fővárosi Operettszínház 1955–1956-os moszkvai vendégjátéka keretében is előadták. Véleményem szerint az „új” vagy legalábbis „kitalált” szocialista realista operetthagyományt olyan kompozíciós eszközök képviselik a darab zenéjében, mint a kettős ellenpont, vagy olyan műfajok, mint a népdalszvit.

---

¹ A Berlász Melinda 70. születésnapja tiszteletére rendezett tudományos ülészakon, 2012. november 29-én elhangzott előadás absztraktja. [Az előadás teljes szövege itt olvasható.](#)